

ת"פ 52454/10/14 - מדינת ישראל - משרד הכלכלה נגד מרים ממן ()

בית דין אזורי לעבודה בבאר-שבע - בשבתו באילת

ת"פ 52454-10-14
28 דצמבר 2015

לפני: כב' השופטת אורלי סלע - נשיאה

מדינת ישראל - משרד הכלכלה
ע"י ב"כ: עו"ד אסף תומר

המאשימה:

נגד

מרים ממן ()
ע"י ב"כ: עו"ד רונן טל

הנאשמת:

החלטה

1. לפניי בקשה שהגישה הנאשמת, מרים ממן (להלן - הנאשמת), לעיכוב הדיון בכתב האישום וכן למחיקת סעיפים מכתב האישום מחמת התיישנות.

2. המאשימה, מדינת ישראל - משרד הכלכלה (להלן - המאשימה), מתנגדת לבקשה.

3. כנגד הנאשמת הוגש כתב אישום ביום 30.10.2014 בגין עבירות לפי סעיפים 9(א) ו-14(א)(6) לחוק עבודת נשים, התשי"ד-1954 וסעיפים 24(א), 25ב(א)(1), 24(ב) ו-25ב(א)(2) לחוק הגנת השכר, התשי"ח-1958 (להלן - חוק הגנת השכר).

על פי הנטען בכתב האישום, הנאשמת הפעילה וניהלה עסק בשם "ממן מלך הנרגילות", כאשר במועדים המפורטים בכתב האישום, העסיקה את הגב' שגית סמדג'ה (להלן - העובדת) בתור מוכרת בעסק, וזאת במשך כשנה.

בכתב האישום נטען שהנאשמת פיטרה את העובדת בסמוך ליום 18.7.2010 בעת היות האחרונה בהריון, וזאת מבלי שביקשה, וממילא מבלי שקיבלה, היתר כנדרש על פי חוק. כמו כן, נטען שהנאשמת לא מסרה לעובדת תלושי שכר בגין החודשים יוני-יולי 2010, ויוני 2009 ועד מאי 2010 וכן לא פורט מעקב ימי חופשה, כמתחייב לפי חוק.

4. לטענת הנאשמת, ראשית, יש לעכב את הדיון בתיק עד לקבלת פסק דין בתובענה האזרחית המתנהלת נגד הנאשמת ושנית, חלה התיישנות על שניים מסעיפי האישום.

5. **טענות הנאשמת לעיכוב הדיון -**

א. הנאשמת מתמודדת בשתי חזיתות, האחת היא תביעה כספית שהגישה נגדה העובדת לבית הדין

עמוד 1

האזורי לעבודה בשבתו באילת, וזאת בשל פיטוריה, לכאורה, בעת היותה בהיריון (ס"ע 47722-03-11), ואילו החזית השנייה היא ההליך הפלילי דנן. התביעה האזרחית נמצאת בשלב הגשת הסיכומים.

ב. ההתמודדות בשתי החזיתות במקביל מעוררת אצל הנאשמת קושי רב. כך, למשל, בשל אופיו המנהלי של האישום ניתנה לנאשמת אפשרות להמיר את כתב האישום בהתראה. דא עקא, הודייה במסגרת כתב האישום הייתה מעמידה את הנאשמת במצב בלתי אפשרי מבחינת התביעה האזרחית.

ג. ניהול שני ההליכים במקביל עלול להוביל למצב בו, על בסיס אותה המסכת העובדתית ואותן הראיות, תידחה תביעתה האזרחית של העובדת (בהתאם לרף ההוכחה בהליך האזרחי) מחד, ומאידך תורשע הנאשמת בפלילים (לפי רף ההוכחה הגבוה הנדרש בהליך פלילי).

ד. ניהול ההליך הפלילי בטרם הגיע לסיומו ההליך האזרחי עלול להוביל למצב משפטי לא סביר ולא הוגן כלפי הנאשמת. כך, לקביעות שיתקבלו במסגרת ההליך האזרחי ישנה נפקות גם להליך הפלילי דנן, כאשר בחינת תוצאות ההליך האזרחי מצויה גם במסגרת האינטרסים של המאשימה.

ה. ברע"א 2407/14 מורן רוחם ואח' נ' אג'נס פרנס בע"מ (להלן - פס"ד רוחם) (פורסם בנבו, 14.10.2015), נקבע כי בירור סכסוך שמקורו ביחסי עבודה והמתפצל להליך אזרחי והליך בפני בית הדין לעבודה, יחול העיקרון של "הליך תלוי ועומד", והתביעה תתברר קודם בבית הדין לעבודה ורק לאחר מכן יתברר ההליך האזרחי.

לשיטת הנאשמת, יש לבצע היקש מפסק דין רוחם ולהורות על עיכוב ההליך הפלילי שבכותרת עד לסיום בירור ההליך האזרחי; מדובר במסכת עובדתית זהה, קיימת זהות בין הצדדים, ההליך בבית הדין לעבודה מצוי בישורת אחרונה ומכאן שהאינטרס הציבורי לא ייפגע (ובשים לב לכך שהמאשימה השתתתה ארבע שנים עד להגשת כתב האישום).

ו. אם הנאשמת תורשע, לעובדת עומדת הזכות להגיש תביעה נגד גרירת לפלילים.

6. טענות הנאשמת להתיישנות -

א. שניים מסעיפי האישום התיישנו בהתאם לסעיף 149(8) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן - החסד"פ).

ב. על האישום השני והשלישי, מכוח חוק הגנת השכר, חלה התיישנות משום שמדובר בעבירות מסוג - חטא, אשר ההתיישנות לגביהן חלה לאחר שנה מיום ביצוען.

ג. סעיף העונשין בחוק הגנת השכר קובע -

"25ב (א) מעסיק העושה אחד מאלה, דינו - מחצית הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז - 1997 בסעיף זה - חוק העונשין):

(1) לא מוסר לעובדו תלוש שכר עד המועד האמור בסעיף 24(ג) בניגוד להוראות סעיף 24(א). עבירה לפי פסיקה זו היא מסוג העבירות של אחריות קפידה;

(2) מוסר לעובדו תלוש שכר שלא נכללים בו פרטי השכר ששולם לעובד, כולם או

חלקם, בניגוד להוראות סעיף 24(ב) ".

סעיף 61א לחוק העונשין, התשל"ז-1997 (להלן - חוק העונשין), אליו מפנה סעיף 25ב לחוק הגנת השכר, קובע -

"61.א) על אף האמור בכל חוק, מקום שהוסמך בית המשפט בחוק להטיל קנס, רשאי הוא להטיל -

(1) אם קבוע לעבירה עונש מאסר עד ששה חדשים או קנס בלבד, או קנס שלא נקבע לו סכום - קנס עד 14,400 שקלים חדשים;

(2) אם קבוע לעבירה עונש מאסר למעלה מששה חדשים ולא יותר משנה - קנס עד 29,200 שקלים חדשים".

ד. הגדרתה של עבירה מסוג חטא מופיעה בסעיף 24(3) לחוק העונשין, וכדלקמן -

"חטא - עבירה שנקבע לה עונש מאסר לתקופה שאינה עולה על שלושה חודשים, ואם העונש הוא קנס בלבד - קנס שאינו עולה על שיעור הקנס שניתן להטיל בשל עבירה שעונשה הוא קנס שלא נקבע לו סכום"

בהתאם לסעיף 9ג לחסד"פ, תקופת ההתיישנות בגין עבירה שהיא חטא תהא שנה אחת, כאשר במקרה זה אין תחולה ל"אירוע מנתק".

ה. סעיף 25ב לחוק הגנת השכר קובע כי העובר עבירה על פי הסעיף, עונשו קנס בלבד. יחד עם זאת, סעיף 61א(2) לחוק העונשין, אליו מפנה סעיף 25ב לחוק הגנת השכר, מתייחס גם לעבירות שבצידן עונש מאסר - ומכאן שההפניה אליו אינה חוקית.

ו. פרשנות במשפט הפלילי תהא על הצד המקל עם הפרט. רשויות אכיפת החוק והערכאות הדיוניות מצוות לפעול בהתאם להיגיון המילולי של הנורמה הפלילית. ודוק, חוסר ההלימה בין הפניית חוק הגנת השכר לסעיף בחוק העונשין שאינו מתאים לסוג העונש, צריכה להוביל למסקנה בדבר אי היתכנותו ומכאן לסיווגן של העבירות בסעיפים 2 ו-3 לכתב האישום, כעבירות מסוג חטא.

7. טענות המאשימה בתמצית -

לטענות בדבר עיכוב הדין -

א. למאשימה אין ידע או מעורבות כלשהי בכל הכרוך בהליך האזרחי המתנהל בין העובדת לנאשמת. כתב האישום הוגש נוכח חומר הראיות שנאסף בתיק החקירה והמגבש, לכאורה, את העבירות כפי שפורטו בכתב האישום.

ב. הקביעות בפס"ד רוחם אינן רלוונטיות שכן, באותו עניין נדונה שאלת התייחסות בין בתי הדין האזרחיים לבין בית הדין לעבודה - דהיינו, פרשנותו של סעיף 24 לחוק בתי הדין לעבודה, התשכ"ט-1969.

ג. לנאשמת עומדת הטענה לעיכוב ההליך האזרחי וזאת עד להכרעה בהליך הפלילי.

ד. בניגוד לטענת הנאשמת, לאישומים נגדה אין אופי מנהלי כלל ועיקר.

ה. באשר לטענת הנאשמת כי נשללה ממנה זכותה להמיר את כתב האישום בהתראה, הרי שהמרת כתב אישום כפופה לתנאים הקבועים בסעיף 67א לחסד"פ, וממילא שכפופה לשיקול הדעת הכללי המוענק למאשימה. הליך סגירת תיק בהסדר תחילתו, בראש ובראשונה, בלקיחת אחריות בגין המעשה העברייני שבוצע.

באשר לטענת ההתיישנות -

ו. טענת הנאשמת לפיה יש לסווג את העבירות על חוק הגנת השכר, כפי שהן מופיעות בכתב האישום, כעבירות "חטא" ולא "עוון", דינה דחייה על הסף שכן מדובר בתקיפה עקיפה של חקיקה ראשית.

שומה על הנאשמת לתקוף את אי החוקיות הנטענת על ידה תקיפה ישירה, וזאת במסגרת הגשת עתירה לבית המשפט העליון בשבתו כבית המשפט הגבוה לצדק (ע"א 3613/97 **אזוב נ' עיריית ים**) (פורסם בנבו, 10.2.2002).

ז. גם לגופה, דין טענת ההתיישנות להידחות. העבירות המיוחסות לנאשמת לפי חוק הגנת השכר הן עבירות מסוג "עוון" - אשר תקופת ההתיישנות לגביהן עומדת על 5 שנים ממועד ביצוען. טענת הנאשמת נדונה ונדחתה זה מכבר במסגרת ת"פ 10054-09-13 **מדינת ישראל - משרד הכלכלה נ' מ.א.מ.י מאגר אנושי ורחל לב** (פורסם בנבו, 2.8.2015).

דין והכרעה -

8. **באשר לטענת ההתיישנות** - הבקשה נדחית ברובה המכריע.

סעיף 25ב(א) לחוק הגנת השכר קובע באופן מפורש, שאינו משתמע לשתי פנים, כי העונש בצידן של העבירות מושא הסעיף הוא מחצית מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין - קרי 14,600 ₪.

צא ולמד, כי גובה הקנס אותו קבע המחוקק לעבירות אלה עולה על שיעור הקנס שניתן להטיל בשל עבירה שעונשה הוא קנס שלא נקבע לו סכום - קרי עולה על סך של 14,400 ₪, ומכאן שאינו מהווה עבירה מסוג חטא כפי הגדרתה בסעיף 24(3) לחוק העונשין.

אי לכך, הרי שאין חולק כי עסקינן בעבירות מסוג "עוון" אשר תקופת ההתיישנות בגינן היא חמש שנים.

אין בידי לקבל אף את טענת הנאשמת לפיה פרשנות במשפט הפלילי תהא על הצד המקל, שכן חרף היותו של עקרון זה נכון, הרי שבמקרה דנן, שעה שהוראת החוק הינה **ברורה וחד משמעית** כך שכמעט ואינה ניתנת לפרשנות - אין בעקרון זה בכדי לסייע לנאשמת.

ודוק, לאחר שנקבע כי משך תקופת ההתיישנות הרלוונטית לעבירות דנן היא חמש שנים, נעבור לבחינה הסעיפים הרלוונטיים בכתב האישום -

מירוץ תקופת ההתיישנות מתחיל מיום ביצוע העבירה והוא נמשך עד לסיום התקופה אלא אם לגבי עבירות מסוג פשע או עוון - הוא נפסק בשל התרחשותו של 'אירוע מנתק'.

באשר לאישום השני העוסק באי מסירת תלושי שכר, היות ודבר העבירה שבוצע, לכאורה, מתייחס לחודשים יוני ויולי 2010 - ברי כי דבר העבירה טרם התיישן.

באשר לאישום השלישי, העוסק במסירת תלושי שכר שלא נכלל בהם מעקב אחר ימי חופשה, היות ודבר העבירה שבוצע, לכאורה, מתייחס לפרק הזמן שבין יוני 2009 ועד מאי 2010, ושעה שהמאשימה לא טענה ל"אירוע מנתק", הרי שהעבירות שבוצעו, לכאורה, לפני 30.10.2009 התיישנו.

9. **באשר לטענת הנאשמת לעיכוב ההליך - אף דין טענה זו להידחות.**

הנאשמת לא הצביעה על טעם מספק לעיכוב הדיון בתיק הפלילי וממילא שלא הצביעה על מקור חוקי המאפשר את העיכוב כאמור.

כך, הנאשמת לא הצביעה על פגיעה באינטרסים הלגיטימיים שלה העלולה להיגרם מהמשך ניהול ההליכים במקביל. מאידך, יש אינטרס ציבורי מובהק בהמשך ניהול התיק הפלילי ובירורו ללא דיחוי.

דברים אלה מקבלים משנה תוקף לאור יכולתה של הנאשמת לבקש עיכוב הליכים בתובענה האזרחית שהוגשה נגדה, ובכך למנוע את אותה פגיעה לה היא טוענת.

10. **סוף דבר -**

א. טענת עיכוב ההליכים **נדחית**.

ב. טענת ההתיישנות **נדחית ברובה**, כפי שפורט בסעיף 8(א) לעיל.

העבירות בכתב האישום המתייחסות לאישום השלישי התיישנו ככל שמתייחסות לתקופה **שלפני 30.10.2009**.

11. הקראה תתקיים ביום **21.1.16** בשעה **11:30**.

ניתנה היום, ט"ז טבת תשע"ו, (28 דצמבר 2015), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.